

**KAMU ETİĞİ AÇISINDAN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
TARAFINDAN SUNULAN
“e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” NİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Murşit IŞIK*

ÖZET

Kamu yönetiminde etik olgusu, Batı’da olduğu gibi Türkiye’de de, son yıllarda daha fazla dikkat çekmeye başlamıştır. Kamu yönetiminde etik devletin idari alanda doğru davranış standartlarının belirlenmesi ve uygulanmasıdır.

Bilişim teknolojilerindeki ilerleme, geleneksel devlet yapısının köklü bir değişime uğramasına ve kamu görevlileri açısından yeni işleyiş ve davranış biçimlerinin oluşmasına neden olmuştur. Bu yeni durum, kamuda geleneksel değerlere dayalı olan bir takım etik ilkelerin uygulanmasını kolaylaştırırken, bir takım yeni etik sorunların ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sunulan “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” etik ilkeler açısından olumlu ve olumsuz yönleri irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Etik, Etik İlkeler, Bilişim Teknolojileri

**EVALUATION OF "E-SCHOOL PARENT INFORMATION SYSTEM,"
OFFERED BY NATIONAL EDUCATION MINISTRY IN TERMS OF
PUBLIC ETHICS**

ABSTRACT

Phenomenon of ethics in public administration has begun to attract more attention in Turkey in recent years as it is in the west. Ethics in public administration is the determination and application of proper behavior standards with respect to the state's administrative area.

---

* Öğretim Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ,Konya, mursit@selcuk.edu.tr

Advances in information technologies led to a comprehensive change regarding to the structure of state and the duties and behavioral patterns of public officials. While this new condition is facilitating the application of some ethical principles which are based on the traditional values, on the other side caused some new ethical issues.

In this paper prepared by the Ministry of Education “e-school Parents Information System” in terms of positive and negative aspects of ethics are discussed

Key Words: *Public Administration, Ethics, Ethics Principles, Information Technology (Informatics Technology)*

GİRİŞ

Sosyal, ekonomik ve siyasi alanlarda tüm dünyayı etkileyen küreselleşme, tüm anlayış ve kavramlarda bir değişimin gerekliliğine işaret etmektedir. Tüm dünyayı etkileyen bir gelişmenin Türkiye’de de büyük farklılıklar yaratması kaçınılmazdır. Genel olarak tüm alanlarda yaşanan bu değişimler günümüz Kamu Yönetimi sistemlerini de etkisi altına almıştır.

1990’lardan itibaren özellikle Batı Avrupa ülkelerinde yönetsel reform hareketleri hızlanmıştır. Temel amaç, yönetimde etkinliğin ve verimliliğin artırılmasıdır. Vatandaşlara sunulan hizmetin tarafsız, adil, eşitlikçi bir şekilde sunulması ve kaynakların etkin bir şekilde kullanılması amaçlanmıştır. Etik temel alınan yönetim şeklinde, temel insani değerler rehber alınmış, kamu gücünün kötü kullanımına karşı standartlar oluşturulmaya çalışılmıştır.

Kamu yönetiminde etik, devletin içinde olduğu her türlü idari alanda doğru davranış standartları ve davranışlarının uygulanmasıdır. Kamu yönetiminin günümüz şartlarına uyumunu sağlamak için, bu amaca hizmet eden kurum ve kuruluşların doğru bir şekilde yapılandırılması, vatandaşlara sunulan hizmetin kalitesinin artırılması ve hizmetlerin denetlenmesi gerekmektedir.

Bilgi iletişim teknolojilerinde hızlı gelişme kamu yönetimini de doğrudan ve tamamen etkisi altına almış olup, bu teknolojiler kamu yönetiminde etik ilkelerin uygulanması konusunda önemli bir işlevi yerine getirmişlerdir. Yeni teknolojilerin bir iletişim ve halkla ilişkiler aracı olduğu da söylenebilir. Bilginin dış çevreyle paylaşılması, interaktif hizmet sunumu, sorunların iletilmesi, yurttaşlara yapılan hizmetlerin birbir duyurulması, değişik fikirlerin karşılıklı sunulması ve tartışılması sonucu kamusal karar verme mekanizmalarına yurttaş katılımını arttırma gibi uygulamalar kamu hizmetlerinde e-devlet anlayışının güzel örnekleri arasında gösterilebilir.

Bu bağlamda alışmamızda Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel M¼d¼rl¼đ¼ tarafından hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS) kapsamında sunulan “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” nin etik ilkeler açısından değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır.

1.Etik Kavramı ve Tanımı

Etik kavramının tanımı ve içeriği ¼zerinde tam bir konsens¼s bulunmamaktadır. T¼rk halk dilinde “ahlak” ile aynı anlamda kullanılan etik, T¼rk Dil Kurumu'nun T¼rke s¼zl¼đ¼nde ise “t¼rebilim, ahlakbilim” olarak tanımlanmaktadır¹.

Etik, eski Yunanca'da “karakter” anlamına gelen “ethos” s¼zc¼đ¼nden t¼remiř; bug¼n de birçok dilde benzer biçimde kullanılmaktadır. G¼n¼m¼zdeki anlamında, insanların tutum ve davranışlarının; toplumsal ilişkilerinin temeli olan değer, norm, yargı ve ilkelerin iyi-k¼t¼ ya da doğru-yanlış gibi ahlaki yargılarla değerlendirilmesini ierir². Bu bağlamda, g¼ncel kullanımıyla pratik ahlak ve davranışla ¼zdeřleřtirilmektedir.

Etik kavramı ahlak kavramından farklı, daha soyut, ideal çerçevede felsefi disiplin olarak bilim, ahlak ve ahlaki davranış doktrinidir. Etiğin, ahlaki değerlerin ¼z¼n¼ ve temellerini araştıran felsefenin bir disiplini olarak amacı, insanın bireysel ve toplumsal yaşamdaki ahlaksal davranışları ile ilgili sorunları incelemek; iyi-doğru hareketin ne olduğunu araştırmak; iyi insan olmanın gerektirdiği ¼zellikleri ve bireyin davranışlarını belirleyen ve sınırlayan kuralları temellendirmek, ahlakın ana ¼đeleri olan iyilik, k¼t¼l¼k, erdem, mutluluk, ahlaki kişilik, onurlu yaşama vb. kavramları belirleyip yorumlamak, kısacası ahlakın teorisini kurmaktır³.

Etik, geçmiş ve bu g¼ne ilişkin doğru ve yanlış ¼l¼lerinin anlatımı, ahlak ise bir toplumun değerleri, normları ve ilkeleri ile ilgili davranış biçiminin b¼t¼n¼d¼r⁴. Etik bir ahlak felsefesi, bir ahlak g¼r¼ř¼ ya da anlayışıdır. Etik, iyi

---

¹ Hamza ATEş ve B¼lent ORAL, “Kamu Y¼netiminde Etik: K¼lt¼rel Temeller ve ¼rg¼tsel Ruhçuluk Kuramı Ekseninde Bir Analiz”, Kocaeli ¼niversitesi Sosyal Bilimler Enstit¼s¼ Dergisi, Sayı:5, 2003/1, Kocaeli, 2003, s. 57.

² İnanet Pehlivan AYDIN, “Y¼netimde Etik sorunu ve Kamu Y¼neticisinin Etik Davranışları”, 21. Y¼zyılda Nasıl Bir Kamu Y¼netimi Sempozyumu, 7-9 Mayıs 1997, TODAİE, Ankara, 1997, s.1.

³ Bedia AKARSU, Felsefe Terimleri S¼zl¼đ¼,3.Baskı, Savaş Yayınları, Ankara,1995,s.62.

⁴ İnanet Pehlivan AYDIN, Y¼netsel Mesleki ve ¼rg¼tsel Etik, Pegem Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara, 2002, s. 3.

ya da kötü davranışın nelerin oluşturduğunun analizi ve çalışmasını gösterir, ahlak ise iyi ya da kötü davranış olarak nitelendirilen şeyler demektir⁵.

Bir disiplin olarak ahlak, etiğin yaşam pratiğine yansıyan bir kurallar demetidir. Yani ahlaki anlamda “ben” etik anlamda “biz” in bir parçasıdır. Diğer bir ifadeyle ahlak, toplumsal anlamda varolan davranış ve inançları yönlendiren bir değerler sistemidir. Etiğin soyut ve kuramsal bakış açısının tersine ahlak, bireylerin günlük yaşam içerisinde nasıl yaşamaları gerektiğini ince ayrıntılar içinde pratik açıdan düşünür⁶.

Etik kavramı temelde felsefenin bir disiplini olmakla birlikte bugün pek çok bilimsel disiplinin çalışma ve ilgi alanı olmuştur. Yine çok sayıda meslek grubu artık kendi etik kodları ve ilkelerini pekiştirmek ve üyelerine etik değerlerin eğitimini vermek için ciddi çalışmalarda bulunmaktadır. Başta tıp etiği olmak üzere, polis etiği, akademik etik, ticaret / iş etiği, yargı etiği, sanat etiği, basın etiği, hukuk etiği, çevre etiği, jandarma etiği vb. gibi birbirinden nitelik ve işlev bakımından farklı alanlarda etik olgusu bir sorun ve çalışma konusudur⁷.

Yönetmelik etik, genel anlamda meslek etiğinin bir alt bölümüdür. Yönetmelik etik, göreceli bir kavram olan ahlakın, belli bir örgüt içerisinde, o örgütçe belirlenmiş kurullarla beslenerek onaya çıkmış biçimidir⁸.

Yönetmelik etik ya da kamu hizmeti etiği kavramı, yönetmelik kurum ve kuruluşların her türlü eylem ve işlemlerinde hem önlenmesi gereken istenmeyen davranış biçimleri, hem de teşvik edilen olumlu davranışları içeren bir dizi ilke ve standartlardan oluşur⁹. Bu anlamda yönetmelik etik, bir yandan kamu yöneticilerinin ahlak dışı davranışlarda bulunmaması ile ilgilenirken, diğer yandan yöneticilerin karşılaştıkları çıkar çatışmaları ve ikilemlerin çözümünde onlara yardımcı olacak ilke ve standartların oluşturulmasıyla ilgilenmektedir.

⁵ Serkan BAYRAKTAROĞLU ve diğerleri, “Etik Eğitiminde Neredeyiz? İİBF Örneği”, Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu, Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 18–19 Kasım 2005 Esentepe Kampüsü, Sakarya, 2005, s.377.

⁶ Raci KLAVUZ, “Yönetmelik Etik ve Halkın Yönetmelik Etik Oluşumuna Etkileri”, C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, Aralık 2002, Cilt:26, No:2, s. 256.

⁷ Ahmet NOHUTÇU, “Etik ve Kamu Yönetimi”, Çağdaş Kamu Yönetimi II, Ed. Muhittin Acar ve Hüseyin Özgür, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2004, s. 390.

⁸ Kemal Ufuk BİLGİN, “Kamu Yönetiminde Yönetmelik Etiğinin Yönetim Ölçeğinde Değerlendirilmesi”, 21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu, 7-9 Mayıs 1997, TODAİE, Ankara, 1997, s. 2 .

⁹ NOHUTÇU, s.393.

1.1. Kamu Yönetiminde Etik

Günümüzde Kamu Yönetimi Etiği ve Yönetim Etiği kavramları, İngilizce’deki ‘Administrative Ethics’ kavramına karşılık birbirleri ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Kamu Yönetimi literatüründe ‘iş ahlakı’, ‘örgüt kültürü’, ‘kamu yönetimi ahlakı’, ‘yönetimsel ahlak’ gibi kavramlarla ifade edilen kamu yönetimi etiği, göreceli bir kavram olan ahlakın belli bir kamu örgütü içerisinde, o örgütçe belirlenmiş kurullarla beslenerek ortaya çıkmış biçimdir.¹⁰

Kamu yönetiminde etik tartışmalarının kökeni çok eski zamanlara gitse de, modern anlamıyla etik tartışmaların 1970’lerden itibaren yoğunlaştığı görülmektedir. Siyasi-bürokratik sistemdeki yozlaşma, uzun bir süre az gelişmiş ülkelere özgü bir hastalık olarak görülse de, gelişmiş Batı ülkelerinde 1970’lerde ortaya çıkan büyük siyasi ve bürokratik skandallar kamuoyunun dikkatini yozlaşma olgusuna çekmiş ve etik konusunda tartışmayı alevlendirmiştir. Bu yıllardan itibaren kamu görevlilerinin etik davranması konusu birçok Batı ülkesinin gündemine girmiştir. “İyi” ve “etik” bir yönetimin kurulması için kamuoyundan artarak gelen baskılar karşısında, Batılı hükümetler, etik kurullar ve standartlar ile düzenleyici-denetleyici kurumları oluşturma ve geliştirme çabası içine girmişlerdir. Bunlara uluslararası bilimsel-mesleki ve siyasi-ekonomik nitelikli kuruluşlar da katılmıştır.¹¹

Kamu hizmetinde etik kavramı, genelde etik anlayışa ve kamu hizmetinde etik değerlere değinmekte, kamu görevlilerinin kamu hizmetini yerine getirirken karar alma ve yönetim süreçlerinde bu anlayış ve değerler çerçevesinde uyacağı ilke ve kurulları içermektedir. Kamu görevlilerinin bu etik kurullar dışındaki eylem ve işlemleri ise “yolsuzluk” olarak adlandırılmaktadır.¹²

Kamu hizmeti etiği anlayışına dayanan “etik kamu yönetimi”;en basit anlamıyla, “kamu görevlilerinin kamusal işleri yerine getirirken tarafsızlık, nesnellik ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde buldukları makamı kişisel, özel, maddi veya partizan bir kazanç için kullanmaktan

¹⁰ Kamil Ufuk BİLGİN, 21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu, TODAİE Yayınları, 1997, s.2.

¹¹ M. Kemal ÖKTEM ve Uğur ÖMÜRĞÖNÜLŞEN, “Kamu Yönetiminde Etik Çalışmalarına Yönelik Genel Bir Çerçeve Arayışı”, Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu, Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 18–19 Kasım 2005 Esentepe Kampüsü, Sakarya, 2005, s. 231

¹² Hacı ŞAHİN, Etik Sunu, <http://www.etik.gov.tr/duyurular/etikliderlikseminerleri/etikliderlikseminerleri.htm> (07.04.2009).

çekindikleri bir yönetim anlayışı”nı ifade eder. Başka bir ifadeyle, “etik ilke ve değerlere dayanan ve işleyişinde bu ilke ve değerlere işlerlik kazandıran yönetim” biçim ve anlayışıdır.¹³

Aslında tüm bu değerler, kamu görevlileri için uyulması gereken tüm değerler bütünüdür.¹⁴

Bu çerçevede değerlendirilirse, Etik Yönetim, Kamu görevlilerinin işini yaparken yansız, objektif davranmaları ve devlet makamını kişisel, maddi veya siyasi kazanç için kullanmamalarıdır.¹⁵

Çağdaş devletin ekonomik ve toplumsal görevlerinin artması, kamu gücünü kullananlarla vatandaşlar arasında çok daha sıkı ve çapraşık ilişkiler yaratmıştır. devlet toplum yaşamının en uzak köşelerine girmiştir, vatandaşların yaşamlarıyla ilişki kurmanın her türlü yollarını bulmuştur. Devlet dediğimiz örgüt, aslında "kamu yetkisine sahip vatandaşlar zümresi" nden başka bir şey değildir. Bu nedenle, kamu yetkisini kullanma hakkını taşıyan bu vatandaşlar zümresinin etik standartları, her zamankinden fazla önem kazanmıştır. Kamu yöneticilerinin ortalama bir vatandaş kişiliğine sahip olmaları, artık gereksinmeyi karşılayamamaktadır. Denebilir ki, erk olanakları arttıkça, kamu yöneticilerinin etik düzeyleri de o oranda yükselmelidir.¹⁶

Kamu hizmeti için geçerli ulusal etik kurallarının geliştirilmesi ve bu kuralların meslek kuruluşlarının etik kurallarıyla uzlaştırılması, bir ülkede etik bir yönetimin kurulmasında bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Birçok ülkede kamu görevlileri, demokratik kurullarla belirlenen kamu hizmetinin temel değerlerini benimsemekle; hem mesleki, hem de kamu görevi etik kurallarına uymakla yükümlüdürler.

Kamu yönetiminde etik olgusu, Batı’da olduğu gibi Türkiye’de de, son yıllarda daha fazla dikkat çekmeye başlamıştır. Türkiye’de, özellikle, son çeyrek yüzyılda giderek artan siyasi-bürokratik yolsuzluk olayları etik kavramına olan ilgiyi hem genel olarak kamuoyunda hem de akademik

¹³ <http://www.etik.gov.tr/duyurular/etikliderlikseminerleri/EtikKamuYonetimi.ppt> (07.04.2009)

¹⁴ Koray KARASU, Profesyonelleşme Olgusu ve Kamu Yönetimi, Ankara Mülkiyeliler Vakfı, 2001,s.244.

¹⁵ Kenneth KERNAGHAN ve John W. LANGFORD, The Responsible Public Servant, The Institute for Research on Public Policy, Toronto, 1990.

¹⁶ H.Rıdvan YURTSEVEN, “Kamu Yönetimi ve Etik “Mülkiyeliler Birliği Dergisi, Cilt:19, Sayı:178, s.61.

çevrelerde artırmış; kamu hizmeti etiği üzerine bazı yeni çalışmalar yapılmasını sağlamıştır¹⁷.

Türk kamu yönetiminde karşılaşılan en büyük sorunlardan birisi hiç kuşkusuz etik-dışı faaliyetlerin yaygın olmasıdır. Bu durum, vatandaşların devlete olan güvenini zedelemektedir. Ayrıca, devletin kamu ihtiyaçlarını karşılamadaki etkinliğini azaltmakta, sosyal ve ekonomik kurumların verimli ve etkin bir şekilde çalışmasını engelleyerek, kaynak dağılımını bozucu yönde etkilerde bulunmaktadır. Etik davranış standartlarının eksikliği, hesap verme mekanizmalarının işlevsiz olması, etik altyapının yetersizliği, Türkiye’yi ekonomik, sosyal ve siyasi konularda gerilere götürmektedir¹⁸. Türkiye, kamuda etik-dışı faaliyetler konusunda uluslararası araştırmalarda gerilerde kalmakta, Uluslararası Saydamlık Örgütü’nün her yıl yayımladığı yolsuzluk indeksinde, 2006 yılı itibarıyla 163 ülke arasında 60. sırada yer almaktadır¹⁹. Bu kapsamda değerlendirildiğinde, yolsuzlukla mücadelenin; yoksulluk ve sosyal dengesizliği azaltma, iş dünyasına saydamlık getirme, kalkınmayı destekleme ve kaynakların korunmasının yanı sıra, demokrasiyi, açık devlet anlayışını güçlendirme yönünde katkılar sağlayacağı ve Türkiye’nin saygınlığını artıracacağı aşikârdır.²⁰

Köklü bir bürokratik geleneğe sahip olan Türkiye’de son yıllarda süregelen Avrupa Birliği’ne uyum çalışmaları ve OECD’nin raporlarındaki tavsiyeler doğrultusunda, yönetimde etik altyapıyı oluşturma ve çıkarılan yasalarla etik-dışı durumları azaltma hedefine yönelmiştir²¹.

1.2. Kamu Yönetiminde Etik İlkeler ve Kurallar

Türk kamu yönetiminde etik davranış kuralları, 5176 Sayılı Kanun’a kadar mevzuatımızda dağınık halde bulunmaktaydı. Birçok çağdaş demokratik ülkede olduğu gibi kamu görevlilerinin tabi bulunduğu etik davranış ilkelerini sistemleştiren bir etik davranış kodu ve bu kodun hazırlanması için hukuki çerçeveyi çizen bir yasa mevcut değildi. 5176 Sayılı Kanun’un uygulama

¹⁷ ÖKTEM ve ÖMÜRGÖNÜLŞEN, s.231.

¹⁸ Cüneyt YÜKSEL: “Türk Kamu Yönetiminde Etik Mevzuatı Değerlendirmesi ve Çözüm Önerileri”, Siyasette ve Yönetimde ETİK Sempozyumu, (Sakarya: Sakarya Üniversitesi, İİBF, 18–19 Kasım 2005), 347; TÜSİAD-OECD: Devlette Etikten Etik Devlete: Kamu Yönetiminde Etik: Yasal Altyapı, Saydamlık ve Ayrıcalıklar Tespit ve Öneriler, Cilt 2. (İstanbul: TÜSİAD Devlette Etik Altyapı Dizisi, Kasım 2005) 17.

¹⁹ http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2006. (14.04.2009)

²⁰ <http://www.saydamlık.org/turkce.html>. (14.09.2009).

²¹ Tülay BAYDAR: Yönetim Etiği Açısından İngiltere’deki Kamu Yönetimi Uygulamaları, (Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Master Tezi) (Yayımlanmamış) 2004 s.1–3.

Yönetmeliği yasalarda dağınık halde bulunan etik davranış ilkelerini toparlamakta ve Kanun gereğince etik ihlallerini Resmi Gazete’de yayınlama yaptırımına tabi tutmaktadır.

Mevzuatımızda kamu görevlilerinin uyacakları belli davranış kodları genel olarak düzenlenmesine karşın, kamu faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında, kamu görevlilerinin etik dışı işlem veya eylemleri, vatandaşların haklı şikâyetlerine neden olmakta, devlet-vatandaş ilişkilerinin bozulmasına ve halkın kamu kurumlarına güveninin azalmasına neden olmaktadır.

Kamu yönetimimizde etik altyapının oluşturulması ve kamu görevlilerinden beklenen etik kurallar, 5176 Sayılı Kanunla²² yasalaşmıştır. Bu Kanun, etik konusundaki yasal altyapı eksikliğini doldurmaya yönelik atılmış bir adımdır.

Kanun’un²³ amacının düzenlendiği birinci maddede, kamu görevlilerinin tabi oldukları etik davranış ilkelerinden saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik ilkeler sıralanmıştır.

Kanun uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin etik davranış ilkelerine aykırı uygulamaları bulunduğu iddiasıyla vatandaşlarca ileri sürülen iddiaları araştırmak ve sonuçlandırmak üzere Başbakanlık bünyesinde 11 kişiden oluşan Kamu Görevlileri Etik Kurulu oluşturulmaktadır. Ancak, Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri ile Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı ve üniversite mensupları söz konusu Kanun hükümlerinden istisna tutulmuştur.

Başbakanlık bünyesinde oluşturulan Kurul, kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini hazırlayacağı yönetmeliklerle belirleme, kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapma ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek olmakla görevli ve yetkili kılınmıştır. Bu bağlamda, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre Etik Davranış İlkeleri şu şekilde belirlenmiştir²⁴

Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci: Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindenliği ve beyana güveni esas alırlar.

²² R.G. 08.06.2004, tarih ve 25846 sayı.

²³ R.G. 08.06.2004, tarih ve 25846 sayı.

²⁴ R.G. 13.4.2005 tarih ve 25785 sayılı

Halka hizmet bilinci: Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedeflerler.

Hizmet standartlarına uyma: Kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer personeli, kamu hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütürler, hizmetten yararlananlara iş ve işlemlerle ilgili gerekli açıklayıcı bilgileri vererek onları hizmet süreci boyunca aydınlatırlar.

Amaç ve misyona bağlılık: Kamu görevlileri, çalıştıkları kurum veya kuruluşun amaçlarına ve misyonuna uygun davranırlar. Ülkenin çıkarları, toplumun refahı ve kurumlarının hizmet idealleri doğrultusunda hareket ederler.

Dürüstlük ve tarafsızlık: Kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler, görevlerini yerine getirirken ve hizmetlerden yararlandırmada dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet ve benzeri sebeplerle ayırım yapamazlar, insan hak ve özgürlüklerine aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunamazlar.

Saygınlık ve güven: Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranırlar ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını davranışlarıyla gösterirler. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphne yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar.

Nezaket ve saygı: Kamu görevlileri, üstleri, meslektaşları, asları, diğer personel ile hizmetten yararlananlara karşı nazik ve saygılı davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler, konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirirler.

Yetkili makamlara bildirim: Kamu görevlileri, bu Yönetmelikte belirlenen etik davranış ilkeleriyle bağdaşmayan veya yasadışı iş ve eylemlerde bulunmalarının talep edilmesi halinde veya hizmetlerini yürütürken bu tür bir eylem veya işlemden haberdar olduklarında ya da gördüklerinde durumu yetkili makamlara bildirirler.

ıkar çatışmasından kaçınma: ıkar atışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözüken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkiide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla

ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade eder.

Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması: Kamu görevlileri; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz ve aracılıkta bulunamazlar, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapamazlar.

Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı: Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye kapsamındadır.

Kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilkedir.

Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı: Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar, bunları korur ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri alırlar.

Savurganlıktan kaçınma: Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında israf ve savurganlıktan kaçınır; mesai süresini, kamu mallarını, kaynaklarını, işgücünü ve imkânlarını kullanırken etkin, verimli ve tutumlu davranırlar.

Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan: Kamu görevlileri, görevlerini yerine getirirken yetkilerini aşarak çalıştıkları kurumlarını bağlayıcı açıklama, taahhüt, vaat veya girişimlerde bulunamazlar, aldatıcı ve gerçek dışı beyanat veremezler.

Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık: Kamu görevlileri, halkın bilgi edinme hakkını kullanmasına yardımcı olurlar. Gerçek ve tüzel kişilerin talep etmesi halinde istenen bilgi veya belgeleri, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda belirlenen istisnalar dışında, usulüne uygun olarak verirler.

Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu: Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında sorumlulukları ve yükümlülükleri konusunda hesap verebilir ve kamusal değerlendirme ve denetime her zaman açık ve hazır olurlar.

Eski kamu görevlileriyle ilişkiler: Kamu görevlileri, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandıramaz, onlara imtiyazlı muamelede bulunamaz.

Mal bildiriminde bulunma: Kamu görevlileri, kendileriyle eşlerine ve velayeti altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmazları, alacak ve borçları hakkında, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca, yetkili makama mal bildiriminde bulunurlar.

2. “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” NİN ÖZELLİKLERİ

Bilişim teknolojilerindeki ilerleme, geleneksel devlet yapısının köklü bir değişime uğramasına neden olmuştur. Teknolojinin yarattığı bu değişim, kamu örgütleri ve kamu görevlileri açısından yeni işleyiş ve davranış biçimleri anlamına gelmektedir.

Elektronik devlet (e-devlet) kısaca kamu hizmetlerinin yapılması ve yurttaşlara sunulması sırasında bilgi ve iletişim alanındaki teknolojik olanakların kullanılması şeklinde tanımlanabilir. Ancak e-devleti sadece teknolojik olanakların kullanımı olarak görmek bir eksiklik olacaktır. Çünkü, bu uygulamaların aynı zamanda insan kaynaklarının, iş süreçlerinin ve hizmet kullanıcılarının (yurttaşların) potansiyellerinin maksimize edilerek değerlendirilmesini de içeren bir felsefe değişimini de kapsadığını göz ardı etmemek gerekmektedir.²⁵

E-devletle birlikte ortaya çıkan yeni durum, kamuda geleneksel değerlere dayalı olan bir takım etik ilkelerin (tarafsızlık, maddi çıkar elde etmemek vb.) uygulanmasını kolaylaştırırken, bir takım yeni etik sorunların (dijital eşitsizlik, güven ve kişi mahremiyetinin zarar görmesi vb.) ortaya çıkmasına yol açabilecektir.²⁶

Bilgi iletişim teknolojileri etkin biçimde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da uygulanmakta olup birçok proje üzerinde de çalışmalar sürmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS), Milli Eğitim Bakanlığı hizmetlerinin, bilgi teknolojilerinden yararlanılarak verilen

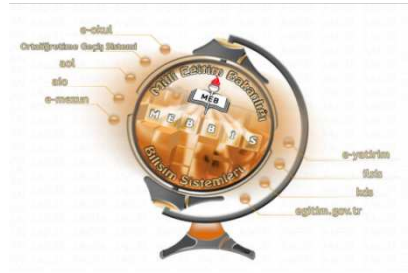
---

²⁵ Asım BALCI, “E-Devlet: Kamu Yönetiminde Yeni Perspektifler, Fırsatlar ve Zorluklar”, Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar (Edit. A. Balcı- A.Nohutçu-N. K. Öztürk. B. Coşkun), Ankara: Seçkin Yayınevi. 2003,s.266–267.

²⁶ Muhittin TATAROğLU- Bayram COŞKUN, “Bilgi İletişim Teknolojileri ve e-devletin Etik Açısından İrdelenmesi” <http://www.etikturkiye.com/etik/kyonetim/Tataroglu.pdf> (07.04.2009).

hizmetlerin hız ve kalitesini yükseltmeyi, merkezi bir karar destek ve kontrol sistemi oluşturmayı, hata oranlarının en aza ve bilgi paylaşımını amaçlayan bir yönetim bilgi sistemidir.²⁷

Şekil-1: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS)

Kaynak:<http://egitek.meb.gov.tr/Egitek/Birimlerimiz/EgitekiTaniyalim.pdf> (07.04.2009)

Bu sistem bünyesinde; e-okul, orta öğretime geçiş, aol (Açıköğretim Lisesi), aio (Açık İlköğretim Okulu), e-mezun, e-yatırım (Yatırım Projeleri), ilsis (İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi Sistemi), kds (Karar Destek Sistemi), egitim.gov.tr sistemleri bulunmakta olup, çalışmamızda bu sistemler içerisinde yer alan “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemini” inceleyeceğiz

“e-okul Veli Bilgilendirme Sistemini” ne giriş; <http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV00001.aspx> adresinden yapılmakta olup bu adrese girildiği zaman karşımıza giriş sayfası gelmektedir.

Şekil-2: e-okul Veli Bilgilendirme Sistemini Giriş Sayfası

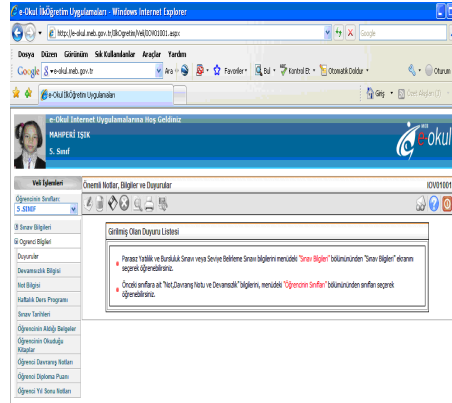

²⁷ <http://egitek.meb.gov.tr/Egitek/Birimlerimiz/EgitekiTaniyalim.pdf> (07.04.2009).

Kaynak: <http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV00001.aspx>
(11.04.2009)

Giriş sayfasına öğrencinin T.C.Kimlik Numarası ve öğrenci numarası girildikten sonra öğrenciyle ilgili aşağıdaki bilgilere ulaşmak mümkün olmaktadır.²⁸

Şekli:3- “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”nde Bulunan Bilgiler

Kaynak: <http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV02008.aspx>
(11.04.2009)

- *Sınav Bilgileri*; öğrencinin girebileceği ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan parasız yatılılık veya bursluluk gibi sınavlara müracaat edip etmediği yada müracaatının kabul edilip edilmediğine dair bilgiler yer almaktadır.

- *Öğrenci Bilgileri*: Bu başlık altında aşağıda bilgilere ulaşmak mümkündür;

- *Duyurular*; öğrencinin girebileceği sınavlara ilişkin duyurular yer almaktadır.

- *Devamsızlık Bilgisi*; öğrencinin hangi tarihlerde okula devam etmediğini göstermektedir.

- *Not Bilgisi*; öğrencinin dönem içerisinde yapılan sınavlardan ve hazırladığı proje ödevlerinden aldığı notları göstermektedir.

²⁸ <http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV02008.aspx> (11.04.2009).

- *Haftalık Ders Programı*; öğrencinin haftalık ders programını göstermektedir.
- *Sınav Tarihleri*; öğrencinin derslerine ilişkin sınav tarihlerini göstermektedir.
- *Öğrencinin Aldığı Belgeler*; öğrencinin almış olduğu takdirname belgesi, onur belgesi veya teşekkür belgesini göstermektedir.
- *Öğrencinin Okuduğu Kitaplar*; öğrencinin okuduğu kitapların adı gösterilmektedir.
- *Öğrenci Davranış Notları*; öğrencinin okul kültürüne uyum, öz bakım, kendini tanıma, iletişim ve sosyal etkileşim, ortak değerlere uyma, sosyal faaliyetlere katılım, gibi konulardaki davranış notu gösterilmektedir.
- *Öğrenci Diploma Puanı*; 8.sınıflara ait diploma notu görülmektedir.
- *Öğrenci Yılsonu Notları*; öğrencinin yılsonu not ortalaması görülmektedir.

2.1. “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” Etik İlkeler Açısından Değerlendirilmesi

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS) kapsamında sunulan “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” nin yukarıda belirtilen özelliklerini etik ilkeler açısından şu şekilde değerlendirilebilir:

Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, hizmetin yerindenliği bakımından işlevi olduğu görülmektedir

Halka hizmet bilinci; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştıran, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılayan, hizmet kalitesinin yükseldiğini gösteren ve halkın memnuniyetini artırmayı hedefleyen bir sistem olduğu görülmektedir

Hizmet standartlarına uyma; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kamu hizmetlerinin belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütüldüğünü gösteren, hizmetten yararlananlara iş ve işlemlerle ilgili gerekli açıklayıcı bilgileri vererek onları hizmet süreci boyunca aydınlatan bir sistemdir. Özellikle “duyurular” kısmında öğrenci ve velileri sınavlardan haberdar

edilmekte ve sistemin diğer unsurlarının da birtakım standartlara bağlı olduğu görülmektedir.

Amaç ve misyona bağlılık; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kurumun amaçlarına ve misyonuna uygun, toplumun refahı ve kurumun hizmet idealleri doğrultusunda hazırlanmış bir sistem olduğu görülmektedir

Dürüstlük ve tarafsızlık; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kurumun tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ettiğini ve hizmetlerden yararlandırmada dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet ve benzeri sebeplerle ayırım yapılmadığını, insan hak ve özgürlüklerine aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunulmadığını göstermektedir.

Saygınlık ve güven; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kamu yönetimine güveni sağlayan halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren unsurlar içermediği hizmetin verilmesinde kişisel veya özel her türlü menfaatin üzerinde bir görev olduğu bilinciyle, hizmetten yararlananlara ifte standardın uygulanmadığı bir sistem olarak görülmektedir.

ıkar çatışmasından kaçınma; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, eğitim faaliyetini yürüten kamu görevlileri ile velileri mümkün olduğunca yüzyüze gelmeden velisi olduğu ğrenci hakkında ki bilgileri alabilmesini sağladığı için kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözüken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmalarını engellemeye çalışmaktadır

Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, nin kamu görevlileri; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz ve aracılıktaki bulunamazlar, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapmamaları ile ilgisi olmadığı görülmektedir

Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, ğrenci hakkındaki bilgilerin elektronik ortamda açıklanmasından ibaret olduğu için hediye alma ve menfaat sağlama yasağı ile ilgisinin olmadığı görülmektedir.

Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”, kurumun kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri doğrultusunda kullandığını göstermektedir.

Savurganlıktan kaçınma; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”nin, özellikle kırtasiyeciliğin kısmen de önlenmesi açısından savurganlığı önlediği söylenebilir

Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” öğrenci ile ilgileri bilgilerin açıklandığı bir sistem olduğundan Kamu görevlilerinin, görevlerini yerine getirirken yanlış açıklama, aldattıcı ve gerçek dışı bilgi vermelerini önleme açısından önemlidir.

Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” öğrenci velilerin, öğrenci hakkında bilgi almalarına yönelik bir sistem olduğundan bu işlevi bilgi verme ve saydamlık ilkesiyle doğrudan örtüşmektedir. Ancak katılımcılık açısından velinin taleplerini iletmeye elverişli bir sistem olmadığı görülmektedir

Yöneticilerin hesap verme sorumluluğu; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında sorumlulukları ve yükümlülükleri zamanında ve doğru bir şekilde yerine getirme konusunda hesap verebilir ve kamusal değerlendirme ve denetime her zaman açık olması yönünden önem arz etmektedir.

Eski kamu görevlileriyle ilişkiler; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi” nin, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandıramaz, onlara imtiyazlı muamelede bulunamaz ilkesiyle bir ilgisinin olmadığı görülmektedir.

Mal bildiriminde bulunma; açısından “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”nin Mal bildiriminde bulunma ilkesiyle bir ilgisinin olmadığı görülmüştür.

SONUÇ

Kamu yönetim sistemleri toplum, birey ve devlet arasındaki ilişkilerin bir etkileşimi olarak ortaya çıktığından, bireysel olarak düşünülen ve yürütülen her faaliyetten bir süre sonra toplum ve devlet de etkilenmektedir. Etik, bireysel olarak olduğu kadar toplum açısından da kamu gücünün kötüye kullanılmasına karşı bir denge görevi görmektedir. Kamu yönetiminde etik davranış, toplum çıkarlarını önemseyen, toplum açısından şeffaf, adil ve demokratik bir yapıyı oluşturan ve koruyan bir özelliğe sahiptir. Bu açıdan bakıldığında zaman, kamu yönetiminde etik değerlerin önemi, devlete ve topluma

karşı güven oluşturmanın ve bunu devam ettirmenin gereği olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilgi iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim ve bu teknolojilerin kamu yönetiminin her alanında kullanılması, kamu örgütleri ve kamu görevlileri açısından yeni işleyiş ve davranış biçimleri anlamına gelmektedir.

Devlet ve kamu örgütleri açısından konuya bakıldığında, Bilgi iletişim teknolojilerinin kamu hizmetlerinin sunumunda kullanılması etik açıdan iki önemli sonuç doğurmaktadır. Bunlardan birincisi, etik dışı davranışlar, genellikle kamu görevlilerinin sübjektif tercih ve kararlarından kaynaklanmaktadır. E-devlet uygulamaları ise, bu sübjektifliğe ilişkin zemini ortadan kaldırmaktadır. Çünkü bilgisayar ve diğer enformasyon teknolojilerinin kamu görevlileri ile vatandaşların arasına girmesi, Max Weber’in bürokrasinin bir özelliği olarak belirttiği “gayrişahsiliği” tam olarak sağlamaktadır. Böylece etik dışı davranışların önemli bir nedeni olan kayırmacılık vb. sübjektif tutumların gerçekleştirilme olanağı kalmamaktadır. Ancak böyle bir olgu, bazen insani nedenlerle kural dışı davranma esnekliğini de yok etmektedir.

İkinci yön ise, kamu yönetiminde açıklık ve bilgiye tam olarak erişim ile ilgilidir. E-devlet uygulamaları, bir yandan kamu yönetiminde açıklık sağlarken, diğer yandan vatandaşlara bilgiye tam olarak erişme imkânı sunmaktadır. Etik dışı davranışların daha çok kapalılığın egemen olduğu yapılarda ortaya çıktığı düşünülürse, e-devletin ortaya çıkardığı şeffaflık ve bilgiye erişim imkânının bu konuda olumlu bir durum ortaya çıkardığı açıktır.

Bu değerlendirmeler ışığında Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS) kapsamında sunulan “e-okul Veli Bilgilendirme Sistemi”;

- Kamu yönetiminde açıklılığın sağlanması
- Kamu harcamalarında tasarruf sağlanması
- Kâğıt işlemlerinin kontrol altına alınması
- Kamu hizmetlerinin kalitesinin artması
- Kamu hizmetinin sunulmasında eşitliğin sağlanması
- Kamu hizmetlerine kolay, hızlı ve rahat erişim olanağı sunması
- Kamu hizmetinde kesintisiz bilgiye ulaşma imkânı (7 gün 24 saat kamu hizmeti) vermesi açısından olumlu bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Ancak e-devlet kapsamında sunulan her hizmette olduğu gibi teknolojinin ortaya çıkardığı sosyal adalet sorunu olan dijital eşitsizlik yani vatandaşların tamamının bilgiye ulaşmak için yeterli teknik gereçlere veya bilgiye sahip olmamaları burada da karşımıza çıkmaktadır. Oysa eşitlik ilkesinin etik standardı, sosyal yaşama katılmak için yaşamsal olan temel hizmetlere ulaşabilme hakkının bulunduğu siyasi ve sosyal eşitliğe dayalı bir toplum idealini içermektedir. Dolayısıyla e-devlet kapsamında sunulan hizmetlerin, bilgisayar okuryazarlık oranının artmasına bağlı olarak yaygınlaşması ve toplumdaki bütün sınıflara hitap edecek formasyona kavuşması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AKARSU, Bedia, Felsefe Terimleri Sözlüğü, 3.Baskı, Savaş Yayınları, Ankara,1995.
- ATEŞ, Hamza ve ORAL, Bülent, “Kamu Yönetiminde Etik: Kültürel Temeller ve Örgütsel Ruhçuluk Kuramı Ekseninde Bir Analiz”, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı:5, 2003/1, Kocaeli, 2003.
- AYDIN, İnayet Pehlivan, “Yönetimde Etik sorunu ve Kamu Yöneticisinin Etik Davranışları”, **21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu**, 7-9 Mayıs 1997, TODAİE, Ankara,1997.
- AYDIN, İnayet Pehlivan, **Yönetimsel Mesleki ve Örgütsel Etik**, Pegem Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara, 2002.
- BALCI, Asım, “E-Devlet: Kamu Yönetiminde Yeni Perspektifler, Fırsatlar ve Zorluklar”, **Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar** (Edit. A. Balcı- A.Nohutçu-N. K. Öztürk. B. Coşkun), Ankara: Seçkin Yayınevi. 2003.
- BAYDAR, Tülay, **Yönetim Etiği Açısından İngiltere’deki Kamu Yönetimi Uygulamaları**, (Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Master Tezi) (Yayımlanmamış) 2004.
- BAYRAKTAROĞLU, Serkan ve diğerleri, “Etik Eğitiminde Neredeyiz? İİBF Örneği”, **Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu**, Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 18-19 Kasım 2005 Esentepe Kampüsü, Sakarya, 2005.

- BİLGİN, Kemal Ufuk, “Kamu Yönetiminde Yönetmel Etiğin Yönetim Ölçeğinde Değerlendirilmesi”, **21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu**, 7–9 Mayıs 1997, TODAİE, Ankara, 1997.
- BİLGİN, Kamil Ufuk, **21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu**, TODAİE Yayınları, 1997.
- KARASU, Koray, **Profesyonelleşme Olgusu ve Kamu Yönetimi**, Ankara Mülkiyeliler Vakfı, 2001.
- KERNAGHAN, Kenneth ve John W. LANGFORD, **The Responsible Public Servant**, The Institute for Research on Public Policy, Toronto, 1990.
- KLAVUZ, Raci, “Yönetmel Etik ve Halkın Yönetmel Etik Oluşumuna Etkileri”, **C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi**, Aralık 2002, Cilt:26, No:2.
- NOHUTÇU, Ahmet, “Etik ve Kamu Yönetimi”, **Çağdaş Kamu Yönetimi II**, Ed. Muhittin Acar ve Hüseyin Özgür, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2004.
- ÖKTEM, M. Kemal ve ÖMÜRGÖNÜLŞEN, Uğur, “Kamu Yönetiminde Etik Çalışmalarına Yönelik Genel Bir Çerçeve Arayışı”, **Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu**, Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 18-19 Kasım 2005 Esentepe Kampüsü, Sakarya, 2005.
- R.G. 08.06.2004, tarih ve 25846 sayı.
- R.G. 08.06.2004, tarih ve 25846 sayı.
- R.G. 13.4.2005 tarih ve 25785 sayılı.
- ŞAHİN, Hacı, Etik Sunu, <http://www.etik.gov.tr/duyurular/etikliderlikseminerleri/etikliderlikseminerleri.htm> (07.04.2009).
- TATAROĞLU, Muhittin - COŞKUN Bayram, “Bilgi İletişim Teknolojileri ve e-devletin Etik Açısından İrdelenmesi” <http://www.etikturkiye.com/etik/kvnetim/Tataroglu.pdf> (07.04.2009).
- YURTSEVEN, H.Rıdvan, “Kamu Yönetimi ve Etik “Mülkiyeliler Birliği Dergisi”, Cilt:19, Sayı:178 .
- YÜKSEL, Cüneyt: “Türk Kamu Yönetiminde Etik Mevzuatı Değerlendirmesi ve Çözüm Önerileri”, **Siyasette ve Yönetimde ETİK Sempozyumu**, (Sakarya: Sakarya Üniversitesi, İİBF, 18-19 Kasım 2005), 347; TÜSİAD-OECD: **Devlette Etikten Etik Devlete: Kamu Yönetiminde Etik: Yasal Altyapı**,

Saydamlık ve Ayrıcalıklar Tespit ve Öneriler, Cilt 2.
(İstanbul: TÜSİAD Devlette Etik Altyapı Dizisi, Kasım 2005.

<http://www.etik.gov.tr/duyurular/etikliderlikseminerleri/EtikKamuYonetimi.ppt>
(07.04.2009).

http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2006.
(14.04.2009).

<http://www.saydamlık.org/turkce.html>. (14.09.2009).

<http://egitek.meb.gov.tr/Egitek/Birimlerimiz/EgitekiTaniyalim.pdf>(07.04.2009)

<http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV00001.aspx> (11.04.2009) .

<http://e-okul.meb.gov.tr/IlkOgretim/Veli/IOV02008.aspx> (11.04.2009).